

Programación
ETL Xaruma

2023

XARUMA

Índice

DATOS DA ENTIDADE.....	2
PRESENTACIÓN DA PROGRAMACIÓN 2023	2
PERSOAS DESTINATARIAS	6
ÁREAS DE ACTUACIÓN	7
OBXECTIVOS.....	7
Obxectivo xeral	7
Obxectivos xerais por áreas de actuación	7
Obxectivos específicos por áreas de actuación	8
INDICADORES OBXECTIVAMENTE VERIFICABLES	13
ACTIVIDADES.....	19
“FORMANDO: SABERES DO VOLUNTARIADO”.....	20
“TRANSFORMANDO: SENTIRES DO VOLUNTARIADO”.....	23
Temporalización das Actividades:.....	28

DATOS DA ENTIDADE

Xaruma

Correo electrónico: etlxaruma@gmail.com

Teléfonos: 698 175 266

Dirección: Sanjurjo Badía 79.

Cidade: Vigo

PRESENTACIÓN DA PROGRAMACIÓN 2023

Para o ano 2023 pretendemos continuar co traballo desenvolvido en torno ás seguintes cinco áreas de actuación, centrándonos principalmente na de educación:

- INTEGRACIÓN
- EDUCACIÓN
- PARTICIPACIÓN
- NORMALIZACIÓN
- EMPREGO
- IGUALDADE

Integración

A saúde é un dereito que se encontra recollido no artigo 43 da Constitución Española, polo que se garante unha atención sanitaria adecuada e ao alcance de todas e todos. Pero ademais, tamén é unha obriga da sociedade o seu coidado e promoción, xa sexa a través da contribución á conservación do medioambiente como prestando os primeiros auxilios básicos a quen os precise.

Educación

Dende Xaruma pretendemos renovar o concepto da educación para o Tempo Libre a fins de adaptalo á realidade que vivimos e incidir desta maneira nas demandas da sociedade, entendendo o tempo libre como ferramenta para o

cambio social, e utilizándoa como tal, ademais de basearnos nunha formación actualizadas e de calidade.

A rehabilitación psicosocial cobra gran importancia posto que se centra no individuo e no sistema social simultaneamente; pero non é suficiente con adaptar á persoa á sociedade, senón que cómpre tamén unha intervención coa sociedade para que entenda e apoie a diversidade de mesma. Polo que ao falar de rehabilitación psicosocial, ao mesmo tempo, estamos falando de integración e inclusión.

A fins de mellorar a empregabilidade e potenciar as propias capacidades persoais, establecemos cursos, monográficos, seminarios e formacións contínuas que poidan incidir na capacitación de mozos/as, monitores/as, voluntarios/as e outros axentes sociais de toda Galicia. Intentamos así apoiar a formación dos profesionais do tempo libre a partir da educación non formal co obxectivo de que os beneficiarios non sexan só os receptores directos de dita formación, se non toda a sociedade.

Queremos incidir especialmente en que esta educación está directamente encamiñada a favorecer a empregabilidade das persoas destinatarias, a fins de que potencien as súas propias capacidades en torno ás habilidades sociais e de comunicación. O maior e máis valioso capital que posúe calquera asociación ou empresa é, sen dubida, o capital humano. Sen bos profesionais os proxectos nin prosperan nin chegan a bo porto.

Pretendemos que a nosa proposta anual sirva para o encontro e intercambio de experiencias e opinións entre os técnicos/as de tempo libre e da educación; sirva para desenvolver unha filosofía crítica e reflexiva do tempo libre na nosa comunidade, para o cal é preciso rachar certos modelos convencionais do lecer por non estaren ao servizo dunha sociedade moderna, dinámica e necesitada dun ocio útil. Nós queremos facer achegas para acadar esa alternativa que recolle propostas e proxectos innovadores. Ímolos facer actuando directamente na Integración, na Formación e na Participación.

A educación medioambiental pretende educar ao individuo para que o seu desenvolvemento sexa amigable co medio ambiente, para así xerar conciencia e solucións pertinentes a problemas ambientais e establecer un mecanismo pedagóxico que contemple todos os procesos que interveñen no medio ambiente.

A finalidade da educación medioambiental non reside en actividades puntuais, se non en accións contínuas no tempo que aseguren a consecución dos nosos obxectivos. Asemade, pretendemos promover actividades que teñan como finalidade a inserción, concienciación, estudo, formación e especialización en relación coa protección e xestión do medio natural.

A nosa proposta formativa pretende potenciar as habilidades comunicativas e sociais que cada persoa ten e que tan necesarias son na sociedade, para mellorar o enfrontamento ante novas situacións, tanto no ámbito laboral como no persoal.

Facemos constar, igualmente, a viabilidade da proposta formativa que presentamos, posto que xa temos experiencia na súa posta en práctica

Participación

A participación activa na sociedade plantéxase como condición necesaria para o desenvolvemento integral da persoa. En palabras da filósofa política alemana, Hannah Arendt:

“Non se pode chamar feliz a quen non participa nas cuestión públicas; ninguén é libre se non coñece por experiencia o que é a liberdade pública e ninguén é libre nin feliz se non ten ningún poder, é dicir, ningunha participación no poder público”¹ (1974:326).

Por este motivo, é preciso o deseño e implementación de plans, programas e proxectos de invitación á participación activa na res pública co obxectivo principal de empoderar aos colectivos situados nas marxes periféricas do sistema. A visibilización do traballo comunitario e a incidencia na vida do barrio por parte do

---

¹Tradución a galego do orixinal (alemán).

colectivo de usuarios/as de Xaruma pretende servir de ferramenta para o empoderamento e emancipación dos e das mesmas.

Xaruma entende a enfermidade mental como un factor que atinxe á toda a **comunidade**, polo que as nosas accións non irán tan só encamiñadas á persoas con enfermidade e as súas familias, se non que se sensibilizará tamén á poboación sobre esta problemática, a fins de desfacer prexuízos, establecer medidas de prevención, e achegar a saúde mental ao maior número de persoas, garantindo así o **benestar social**.

Tamén observamos unha escasez de iniciativas de actividades medioambientais, grupais e de dinamización, feito que repercute directamente na vida asociativa do barrio. A todo isto, podémolle sumar a falta de aproveitamento de recursos propios, tanto persoais como do entorno, para a realización de diversas actividades que poderían acadar a unión da comunidade e unha mellora na calidade de vida da poboación en xeral.

Normalización Lingüística

Para Xaruma é de real importancia o patrimonio social e cultural galego, polo que de xeito transversal as nosas actuacións irán encamiñadas a potenciar o uso do galego e Galiza como recurso para a educación formal e non formal.

Ademais, o galego será a lingua vehicular en todos os procesos que a entidade leve a cabo.

Emprego

En relación á procura de emprego, encontramos un gran descoñecemento xeral e máis se temos en conta ás persoas con discapacidade. Por isto é necesario un servizo que cubra estas necesidades, facilitando desta maneira a senda ao mercado laboral, coa formación nas ferramentas existentes para favorecer este acceso.

Parécenos de real importancia para o dinamismo da sociedade fomentar o **emprendemento e o asociacionismo** a fins de conseguir unha sociedade con máis iniciativas e proxectos de interese social, en beneficio de todos e todas.

Traballo en rede

Tamén queremos destacar o traballo en rede con diferentes entidades, coas que se creou una rede de apoio entre varias entidades do barrio de Teis, como son Provivienda, Caritas, Asociación Xaruma (Vigo). Así como tamén doutras entidades que formaron parte do voluntariado como son Amigos da Terra ou diferentes ANPAS.

PERSOAS DESTINATARIAS

- Persas voluntarias que desexen realizar acción de voluntariado en Xaruma ou en calquera outra entidade de índole social e/ou medioambiental.
- Asociacións, entidades e institucións que desexen formar parte das accións voluntarias ofertadas pola Escola de Tempo Libre Xaruma.
- Persoas en risco de exclusión social participantes de Asociacións de Saúde Mental.
- Persoas voluntarias que exerzan ou queiran exercer o seu labor en Xaruma ou en calquera outra entidade.
- Persoas familiares das participantes de Xaruma.
- Nenas e neos en idade escolar.
- Nais, país, familiares das nenas e menos en idade escolar, ANPA'S ou mesmo das asociación de nais e país dos colexios que colabora a Escola de Tempo libre Xaruma.
- Persoas maiores de 18 anos interesadas en formarse e/ou especializarse no eido do voluntariado.
- Persoas pre e universitarias interesadas en recibir formación e en realizar acción de voluntariado.
- Comunidade en xeral.

ÁREAS DE ACTUACIÓN

ÁREAS DE ACTUACIÓN	A.1 Integración social	A.2 Educación	A.3 Participación	A.4 Normalización lingüística	A.5 Emprego	A.6 Igualdade
NIVEIS DE ACTUACIÓN	A.1.1 Coordinación do voluntariado A.1.2 Sensibilización	A.2.1 Educación Non Formal (Formación do monitorado, voluntariado e xuventude) A.2.2 Educación Medioambiental A.2.3. Formación de profesorado	A.3.1 Veciñanza A.3.2 Xuventude A.3.3 Voluntariado e Monitorado	A.4.1 Intervención transversal	A.5.1. Asesoramento e Orientación ao emprego e educación. A.5.2. Apoio ao emprendemento e ao asociacionismo	A.6.1 Plan de igualdade

OBXECTIVOS

Obxectivo xeral

Potenciar, sensibilizar, integrar e educar nunha maior conciencia medioambiental e social que fomente hábitos saudables de consumo, de convivencia e de igualdade.

Obxectivos xerais por áreas de actuación

ÁREAS DE ACTUACIÓN	A1 Integración social	A2 Educación	A3 Participación	A4 Normalización lingüística	A5 Emprego	A6 Igualdade
OBXECTIVOS XERAIS DE ÁREA	O.1. Promocionar e sensibilizar sobre a importancia do voluntariado	O.2. Favorecer unha educación profesional nos campos da educación, das ciencias sociais e do medioambiente	O.3. Promover a participación cidadá e o encontro social en actividades de animación sociocultural.	O.4. Desenvolver o PXNL en canto á normalización do uso do galego no eido da animación social.	O.5. Ofertar un servizo de orientación e asesoramento laboral e educativo coa finalidade de facilitar o acceso ao mercado de traballo e a experiencia laboral	O.6. Incorporar a perspectiva de xénero e a igualdade entre mulleres e homes en todas as esferas de xaruma.

Obxectivos específicos por áreas de actuación

ÁREA DE INTEGRACIÓN SOCIAL	
NIVEIS DE ACTUACIÓN	OBXECTIVOS ESPECÍFICOS
O.E.1.1 Coordinación do voluntariado	O.E.1.1.1 Ofrecer un programa continuado e coordinado de voluntariado O.E.1.1.2 Proporcionar as ferramentas precisas para desenvolver o labor voluntario
O.E.1.2 Sensibilización	O.E.1.2.1 Difundir a importancia e necesidade social do voluntariado O.E.1.2.2 Fomentar a colaboración en rede con outras entidades O.E.1.2.3 Aproveitar as novas tecnoloxías da información na sensibilización e captación de novo voluntariado O.E.1.4.4 Valorar e respectar a diferenza individual e a igualdade de oportunidades, rexeitando os comportamentos discriminatorios e resolvendo os conflitos.

ÁREA DE EDUCACIÓN	
O.E.2.1 Formación monitorado, voluntariado xuventude e colectivos en situación de risco ou desvantaxa social (eido de Educación Non Formal)	O.E.2.1.1 Saber detectar as necesidade de intervención na animación social dun grupo de persoas. O.E.2.1.2 Fomentar o intercambio con outras asociacións O.E.2.1.3 Formar adultos sobre creación de organismos, asociacións e empresas O.E.2.1.4 Difundir material educativo O.E.2.1.5. Favorecer a formación do persoal da asociación O.E.2.1.6 Fomentar o coñecemento da biodiversidade e o respecto polo medioambiente como recurso na animación social. O.E.2.1.7 Facilitar unha nova perspectiva do concepto de saúde, concienciando sobre hábitos saudables e coidado do entorno. O.E.2.1.8 Proporcionar recursos para favorecer o movemento

	<p>asociativo a voluntarios/as e a xuventude</p> <p>O.E.2.1.9 Favorecer que o noso alumnado siga unha formación atendendo ao sistema de cualificación profesional nacional e europeo.</p> <p>O.E.2.1.10 Traballar os recursos e potenciais de cada persoa, dun xeito lúdico.</p> <p>O.E.2.1.11 Proporcionar formación en novas tecnoloxías</p>
<p>O.E.2.2.</p> <p>Educación</p> <p>Medioambiental</p>	<p>O.E.2.2.1 Coñecer o medio físico e natural, sendo consciente do papel da terra coma fonte de vida.</p> <p>O.E.2.2.2 Garantir un servizo completo de educación medioambiental a cativos e cativas, achegando o medioambiente no entorno urbano.</p> <p>O.E.2.2.3 Formar a persoas interesadas no eido do lecer, en materias medioambientais, como principais educadores/as da sociedade, ofertando recursos de educación medioambiental a profesionais da educación.</p>
<p>O.E.2.3.</p> <p>Formación de profesorado</p>	<p>O.E.2.3.1 Ofertar una formación docente de acordo coas necesidades educativas do sistema educativo actual</p> <p>O.E.2.3.2 Promover formacións no que se potencie o valor educativo de temas transversais encamiñados á saúde e á participación cidadá.</p>

ÁREA DE PARTICIPACIÓN	
<p>O.E.3.1</p> <p>Veciñanza</p>	<p>O.E.3.1.1 Dinamizar a vida da comunidade coa animación social e o fomento da participación activa na vida pública por parte dos usuarios e usuarias.</p> <p>O.E.3.1.2 Dar a coñecer o patrimonio natural e cultural e rural da provincia de Pontevedra.</p> <p>O.E.3.1.3 Potenciar a importancia do coñecemento da identidade da</p>

	<p>comunidade, en concreto de barrio de Teis.</p> <p>O.E.3.1.4 Promover a dinamización social en Galicia</p> <p>O.E.3.1.5 Promover festas de unión da veciñanza.</p> <p>O.E.3.1.6. Reforzar, concienciar e estimular acerca do valor que ten a participación activa na vida da comunidade.</p> <p>O.E.3.1.7. Xerar enclaves de participación e de comunicación democrática entre os usuarios/as e o resto de veciños e veciñas do barrio.</p> <p>O.E.3.1.8. Dialogar acerca da importancia da análise da construción histórica e identitaria dunha comunidade.</p> <p>O.E.3.1.9. Favorecer a unión da veciñanza mediante actividades de educación ambiental.</p>
O.E.3.2 Xuventude	<p>O.E.3.2.1 Favorecer a participación da mocidade na vida da comunidade incentivando a cooperación e solidariedade</p> <p>O.E.3.2.2 Fomentar medios e recursos para a unión da mocidade.</p>
O.E.3.3 Voluntariado e Monitorado	<p>O.E.3.3.1 Impulsar a actuación social do voluntariado e monitorado como axentes do cambio</p> <p>O.E.3.3.2 Achegar coñecementos para iniciativas asociativas e laborais relacionadas coa familia profesional servizos Socioculturais</p>

ÁREA DE NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA	
O.E.4.1 Intervención transversal	<p>O.E.4.1.1 Visibilizar o galego como lingua de referencia na animación social</p> <p>O.E.4.1.2 Coidar o uso da lingua a nivel interno e externo</p> <p>O.E.4.1.3 Promover escenarios para a convivencia normalizada de infancia e mocidade con diferentes perfís lingüísticos</p> <p>O.E.4.1.4 Realizar obradoiros e xogos que presenten o galego como unha lingua válida para actividades sociais</p>

	<p>O.E.4.1.5 Implicar no proceso de normalización da lingua ao monitorado e voluntariado que interveña nas actividades</p> <p>O.E.4.1.6 Vincular a toponimia coa natureza, o turismo rural e a ecoloxía</p> <p>O.E.4.1.7 Programar periodicamente actividades de ocio e tempo libre para as familias nas que se fomente o uso do galego</p> <p>O.E.4.1.8 Programar módulos de lingua e sociolingüística aplicada a animación social nos cursos para voluntarios/as, axentes sociais</p> <p>O.E.4.1.9 Actualización da páxina web da Asociación para proporcionarlle ao público canta información precise</p> <p>O.E.4.1.10 Relacionar o galego coa igualdade de xénero, respecto polas culturas e tradicións, rexeitamento da exclusión social</p>
--	--

ÁREA DE EMPREGO	
O.E.5.1. Asesoramento e Orientación ao emprego e educación.	<p>O.E.5.1.1 INFORMAR, ORIENTAR E ASESORAR ACERCA DO ACCESO AO MUNDO LABORAL.</p> <p>O.E.5.1.2 INFORMAR, ORIENTAR E ASESORAR SOBRE OS RECURSOS EDUCATIVOS DISPOÑIBLES.</p>
O.E.5.2. Apoio ao emprendemento e ao asociacionismo	<p>O.E.5.2.1 Informar, asesorar e orientar acerca do emprendemento e o asociacionismo.</p> <p>O.E.5.2.2 Servir de apoio para o desenvolvemento de proxectos para o fomento da inserción laboral e a participación cidadá nos campos da animación sociocultural, benestar social, voluntariado, formación profesional e integración veciñal.</p>
O.E.5.3. Intervención prelaboral e	<p>O.E.5.3.1 Formar e capacitar ás persoas con enfermidade mental en habilidades sociais para que adquiren as competencias necesarias que lles permitan entrar no mundo laboral.</p>

laboral	<p>O.E.5.3.2 Procurar a autonomía dos usuarios e usuarias buscando que teñan unha maior iniciativa no desempeño das tarefas.</p> <p>O.E.5.3.3 Levar a cabo entrevistas persoais para valorar a situación de cada usuario e facer unha orientación mais personalizada, ademais de guialos para elaborar eles mesmos un autoanálise da súa situación.</p> <p>O.E.5.3.4 Desenvolver entrevistas de traballo, facendo e participando en simulacións, deste xeito se pretende adquirir as competencias necesarias para poder enfrontarse a elas.</p> <p>O.E.5.3.5 Instruír sobre os riscos laborais no desempeño do traballo, ademais de cómo protexernos ante eles e cómo evitalos.</p> <p>O.E.5.3.6 Formar e capacitar a persoas con enfermidade mental en materias que potencien a súa inserción social e a igualdade de oportunidades, a través da participación, uso e disfrute dos recursos do seu entorno máis próximo.</p> <p>O.E.5.3.7 Familiarizarse co traballo físico e o esforzo de forma saudable, incorporando rutinas prelaborais no ámbito da natureza.</p> <p>O.E.5.3.8 Favorecer o seguimento e apoio da supervisión na área de emprego.</p> <p>O.E.5.3.9 Realizar os estudos prospectivos da oferta e demanda laboral.</p>
----------------	---

ÁREA DE IGUALDADE	
O.E.6.1. Plan de igualdade	O.E.6.1.1 Revisar anualmente as ofertas de emprego e prácticas de comunicación con respecto á selección de persoal para non incorrer en prácticas desiguais.
	O.6.2 O.E.6.2. Realizar un plan de formación anual que incorpore a

igualdade entre mulleres e homes nos seus contidos.

O.E.6.3. Revisar as remuneracións anuais das persoas traballadoras para analizar posibles diferenzas entre sexos.

O.E.6.4.1 Difundir entre as persoas traballadoras as medidas de conciliación existents.

O.E.6.5.1 Utilizar unha linguxe non sexista.

O.E.6.5.2 Difundir unha imaxe igualitatria.

O.E.6.6 Dar a coñecer os dereitos das persoas traballadoras sobre a política social vixente no momento.

O.E.6.7 Difundir as medidas contra o acoso laboral por razón de sexo recollidas no 4º Acordo Laboral.

O.6.8 Incorporar a dimensión de xénero na política de saúde laboral e na prevención de riscos no desenvolvemento do exercicio profesional.

O.E.6.9 Analizar a necesidade de incorporar protocolos para a inclusión de colectivos LGTBIQ+.

INDICADORES OBXECTIVAMENTE VERIFICABLES

ÁREAS DE ACTUACIÓN	INDICADORES OBXECTIVAMENTE VERIFICABLES I.O.V
ÁREA INTEGRACIÓN SOCIAL	
I.O.V.1.1 Coordinación do voluntariado	I.O.V.1.1.1 O 100% das semanas do ano o voluntariado disporá de oportunidades para exercer o seu labor. I.O.V.1.1.2 O 90% dos meses o voluntariado vai recibir asesoramento e/ou propostas de formación gratuíta.
I.O.V.1.2	I.O.V.1.2.1.1 O 99% do voluntariado é capaz de desenvolver o seu

Sensibilización	<p>labor con total autonomía.</p> <p>I.O.V.1.2.1.2 Incrementa un 30% o nº de persoas voluntarias que asinan protocolo coa entidade</p> <p>I.O.V.1.2.2 O 99% das actividades de integración desenvólvense sen rexistrar ningunha forma de rexeitamento social.</p> <p>I.O.V.1.2.3 O 100% dos meses manterase contacto cos centros de rehabilitación e/ou derivación de voluntariado.</p> <p>I.O.V.1.2.4 O 100% do material de sensibilización dáse a coñecer tamén en formatos propios das novas tecnoloxías.</p> <p>I.O.V.1.2.5 O 95% das actividades levadas a cabo valoran e respectan a diferenza individual e a igualdade de oportunidades.</p> <p>I.O.V.1.2.6 O 90% das persoas participantes amósase motivado/a coas actividades relacionadas co medioambiente.</p>
------------------------	---

ÁREA EDUCACIÓN	
I.O.V.2.1 Formación monitorado, voluntariado xuventude e colectivos en situación de risco ou desvantaxa social	<p>I.O.V.2.1.1.1 O 85% do alumnado é quen de propoñer medidas para intervir na animación social da comunidade.</p> <p>I.O.V.2.1.1.2 O 90% do alumnado supera a fase teórica dos cursos.</p> <p>I.O.V.2.1.2 Ao longo do ano establécese como mínimo dous encontros para o intercambio de experiencias con outras entidades.</p> <p>I.O.V.2.1.3.1 O 90% do alumnado amosa que a formación recibida é útil para o emprendemento.</p> <p>I.O.V.2.1.3.2 O 40% do alumnado amosa iniciativa cara o emprendemento, asociacionismo e creación de empresas e organismos.</p> <p>I.O.V.2.1.4 O 90% do material didáctico propio empregado nos cursos divulgarase en diferentes soportes.</p> <p>I.O.V.2.1.5 O 50% do equipo laboral da entidade asiste a actividades de formación continua.</p> <p>I.O.V.2.1.6 O 80% do alumnado interpreta a natureza como ferramenta de traballo na animación social.</p>

	<p>I.O.V.2.1.7.1 O 80% do alumnado desfai prexuízos sobre a enfermidade mental e sensibilízase ao respecto.</p> <p>I.O.V.2.1.7.2 O 90% do alumnado toma conciencia sobre a necesidade do coidado da saúde e do entorno.</p> <p>I.O.V.2.1.8 O 85% das persoas que entra en contacto coa entidade recibe información e recursos para a intervención asociativa</p> <p>I.O.V.2.1.9 O 90% do alumnado obtén oferta de formación mensualmente.</p> <p>I.O.V.2.1.10 O 75% do alumnado manifesta o seu agrado pola metodoloxía dos cursos.</p> <p>I.O.V.2.1.11 O 90% dos meses realizáronse actividades formativas vinculadas ao uso das novas tecnoloxías</p>
<p>I.O.V.2.2. Educación Medioambiental</p>	<p>I.O.V.2.2.1 O 95% do alumnado dos cursos de educación ambiental coñece o medio físico e natural.</p> <p>I.O.V.2.2.2. 600 cativos e cativas benefíciáanse do programa de educación ambiental a través da horta escolar, viveiro, aula medioambiental e bosque.</p> <p>I.O.V.2.2.3.1. O 90% do alumnado manifesta o seu agrado cos formación medioambiental.</p> <p>I.O.V.2.2.3.2 O 80% do alumnado manifesta en enquisas o seu desexo e necesidade de formación en temas medioambientais.</p>
<p>I.O.V.2.3. Formación de profesorado</p>	<p>I.O.V.2.3.1.1 Convócase mínimo un curso de formación de profesorado homologado pola Consellería de Educación.</p> <p>I.O.V.2.3.1.2 O 85% dos meses haberá oferta de formación no eido da Educación Formal e Non Formal.</p> <p>I.O.V.2.3.2. No 100% das formacións levadas a cabo tratarase, de xeito transversal ou directo, temas encamiñados á saúde e participación cidadá.</p>

ÁREA PARTICIPACIÓN	
I.O.V.3.1 Veciñanza	<p>I.O.V.3.1.1 O 60% das actividades abertas contan cunha asistencia proporcional á capacidade dos recursos e á difusión realizada.</p> <p>I.O.V.3.1.2 Existen canles de comunicación activas que propicien a interacción e retroalimentación entre os intereses dos usuarios e usuarias e a veciñanza.</p> <p>I.O.V.3.1.3. O 50% das actividades abertas presentan temáticas pertencentes ao patrimonio social, natural e inmaterial do barrio, da provincia ou de Galicia.</p> <p>I.O.V.3.1.4. Deslocalízase de Vigo o 20% da acción dinamizadora desenvolvida.</p> <p>I.O.V.3.1.5. Haberá mínimo 5 actividades de unión da veciñanza.</p> <p>I.O.V.3.1.6. Incremento dun 20% na asistencia ás actividades abertas.</p> <p>I.O.V.3.1.7. Todos os meses haberá unha xornada de portas abertas.</p> <p>I.O.V.3.1.8. Nas actividades abertas xéranse debates acordes á temática tratada.</p> <p>I.O.V.3.1.9. Levar a cabo mínimo 3 actividades abertas relacionadas co medioambiente.</p>
I.O.V.3.2 Xuventude	<p>I.O.V.3.2.1 No 85% das actividades con público predominante menor de 36 anos rexístranse actitudes de cooperación e tolerancia.</p> <p>I.O.V.3.2.2 Ofertaranse mínimo 5 tipos de recursos ou medios para a unión da mocidade.</p>
I.O.V.3.3 Voluntariado e Monitores/as	<p>I.O.V.3.3.1 O 25 % do alumnado do MTL, DTL ou DCT colabora en entidades sen ánimo de lucro.</p> <p>I.O.V.3.3.2 O 90% do voluntariado e monitorado recibe información e formación sobre iniciativas asociativas e laborais relacionadas coa familia de servizos socioculturais.</p>

ÁREA NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA

<p>I.O.V.4.1 Intervención transversal</p>	<p>I.O.V.4.1.1 No 99% das actividades está presente a lingua galega</p> <p>I.O.V.4.1.2 Para o 100% das actividades da entidade disporá dun recurso lingüístico externo ou externo.</p> <p>I.O.V.4.1.3 O 80% das actividades favorecerán a interrelación de mozos/as con diferentes perfís lingüísticos.</p> <p>I.O.V.4.1.4 No 95% das actividades vinculadas especificamente ao galego asúmese con normalidade a lingua galega.</p> <p>I.O.V.4.1.5 O 95% do monitorado- voluntariado responderá satisfactoriamente naquelas actividades encamiñadas á difusión do galego.</p> <p>I.O.V.4.1.6 O 95% das actividades en contornos naturais incluírán referencias explícitas á toponimia, microtoponimia e vocabulario da natureza en galego</p> <p>I.O.V.4.1.7 O 85% das actividades resólvense con éxito no caso de rexistrar actitudes negativas referidas á transmisión familiar.</p> <p>I.O.V.4.1.8 O 90% das persoas en contacto coas accións da Asociación manterá unha actitude positiva cara a normalización da lingua.</p> <p>I.O.V.4.1.9 O 100% da información da nosa páxina web estará en galego e facilitará o acceso a unha ampla oferta social.</p> <p>I.O.V.4.1.10 No 90% de actividades nas que se conxuga o compromiso social e a tolerancia a lingua de referencia é o galego</p>
---	--

ÁREA DE EMPREGO

<p>I.O.V.5.1. Asesoramento e Orientación</p>	<p>I.O.V.5.1.1.1 Máis de 50 persoas reciben información, orientación e asesoramento acerca do acceso ao mundo laboral.</p> <p>I.O.V.5.1.1.2 O 90% das persoas que acoden ao Punto EmpregARTE son quen de facer con total autonomía un</p>
--	---

ao Emprego	<p>currículum e unha carta de presentación.</p> <p>I.O.V.5.1.1.3 Hai un seguimento inicial do 100% dos casos de inserción laboral de calquera sector.</p> <p>I.O.V.5.1.2. Máis de 50 persoas reciben información, orientación e asesoramento sobre os recursos educativos dispoñibles.</p>
I.O.V.5.2 Apoio ao emprendemento e ao asociacionismo	<p>I.O.V.5.2.1.1 Rexístranse mínimo 2 consultas acerca do emprendemento e o asociacionismo.</p> <p>I.O.V.5.2.1.2 Hai un seguimento inicial do 100% dos casos de emprendemento e asociacionismo.</p> <p>I.O.V.5.2.2 O 70% das consultas sobre emprendemento e asociacionismo reciben o apoio e acompañamento demandado.</p>
I.O.V.5.3 Intervención prelaboral	<p>I.O.V.5.3.1 O 80% dos usuarios/as fan uso de boas prácticas en habilidades sociais.</p> <p>I.O.V.5.3.2 O 90% dos usuarios melloraron a su capacidade de autonomía e iniciativa, tomando decisión por eles mesmos, sendo estas coherentes.</p> <p>I.O.V.5.3.3 O 90% dos usuarios fagan entrevistas persoais e adquiren as competencias necesarias para levalas a cabo.</p> <p>I.O.V.5.3.4 O 80% dos usuarios teñan coñecemento dos posibles riscos laborais e aprendan a cómo prevelos ou solventalos.</p> <p>I.O.V.5.3.5 O 60% dos usuarios participarán en rutinas prelaborais no ámbito da natureza</p> <p>I.O.V.5.3.6 O 90% dos usuarios/as son quen de aproveitar os recursos do seu entorno máis próximo cara a inserción social e laboral.</p> <p>I.O.V.5.3.7 O 90% dos usuarios/as teñen rutinas prelaborais dentro do ámbito da natureza.</p> <p>I.O.V.5.3.8 O 100% dos usuarios reciben un seguimento, avaliando os avances e ofrecendo un apoio individualizado.</p> <p>I.O.V.5.3.9 Conseguir, polo menos que 5 empresas accedan a escoitar os beneficios de contratar a persoas con discapacidade.</p>

ÁREA DE IGUALDADE	
I.O.V.6.1. Plan de igualdade	<p>I.O.V.6.1.1 Revisar anualmente as ofertas de emprego e prácticas de comunicación con respecto á selección de persoal para non incorrer en prácticas desiguais.</p>

- I.O.V. 6.1. A Comisión de Igualdade revisa as ofertas trimestralmente.
- I.O.V.6.2. Hai unha oferta de formación en igualdade trimestralmente.
- I.O.V.6.3 As remuneración anuais son revisadas anualmente.
- I.O.V.6.4.1 As persoas traballadoras coñecen as medidas de conciliación existentes.
- I.O.V.6.4.2 Créanse medidas propias de conciliación.
- I.O.V.6.5.1 Utilízase unha linguaxe non sexista.
- I.O.6.5.2. Difúndese unha imaxe non sexista a nivel público e privado
- I.O.6.6 As persoas traballadoras coñecen a política social do momento.
- I.O.6.7 Todas as persoas traballadoras coñecen as medidas contra acoso laboral recollidas no Acordo Laboral.
- I.O.6.8 Incorporárase a dimensión de xénero na política de saúde laboral e na prevención de riscos no desenvolvemento do exercicio profesional.
- I.O.6.9 A comisión de Igualdade valora a necesidade de incorporar protocolos para a inclusión de colectivos LGTBIQ+.

ACTIVIDADES

Dentro do programa anual de intervención social e educativa da Escola de Tempo Libre Xaruma, destacamos dous grandes proxectos, presentes en cada unha das áreas da entidade.

“FORMANDO: SABERES DO VOLUNTARIADO”

O proxecto: “**Formando: Saberes do Voluntariado**” pretende establecer un programa formativo para o voluntariado, coa finalidade de mellorar a súa labor voluntaria e adquirir novas destrezas, habilidades e coñecementos que favorezan o dinamismo da sociedade. Están son actividades programadas:

1. FORMACIÓN BÁSICA

Curso en liña e/ou presencial de voluntariado

Nel estableceranse as bases do voluntariado (historia, lexislación, obrigas, deberes...). Como vai enfocado principalmente ás persoas que realizarán voluntariado na entidade, tamén haberá un módulo sobre a entidade, forma de traballar, proxectos...

2. FORMACIÓN DE ESPECIALIZACIÓN

1. PROGRAMA DE FORMACIÓN MEDIOAMBIENTAL.

Curso de Agricultura Ecolóxica

A horta é un lugar de aprendizaxe, de lecer, de encontro, de convivencia. Formarse en como é o funcionamento da mesma, lévanos a impartir este curso para dotar de ferramentas ao voluntaria/o.

Curso de Conservas Naturais

Os produtos que recollemos da horta, podémolos conservar para ir abastecéndonos ao longo do ano. Neste curso ensinaremos as técnicas de conservación de alimentos.

Curso de Monitor/a Horta Escolar

A horta escolar ecolóxica é un recurso educativo cada vez máis necesario no ámbito académico en Galicia. Debemos enténdelo coma un espazo dentro do centro educativo onde se vai a abordar unha serie de contados encamiñados a desenvolver as capacidades do alumnado. O gran número de recursos didácticos que permite o traballo ao aire libre ou ver como medren as plantas con axuda da nosa implicación, son razón máis que suficientes para que nos animemos a incorporar unha horta na escola. Temos especial intención de que as ANPA'S se podan beneficiar desta formación, para poder implantar as hortas nos centros a través do voluntariado das familias.

Obradoiro de destilación de plantas: hidrolatos

Aproveitamento das plantas medicinais e aromáticas para extraer os hidrolatos.

Obradorio de elaboración de xabóns e cosmética natural

Elaborar os nosos propios xabóns con propiedades extraídas das plantas, dunha maneira moi sinxera e práctica.

Obradoiro de Botica natural

Ampliar os botiquíns propios con produtos naturais e manufacturados polas persoas participantes e conseguir unha redución de elementos químicos nos fogares.

2.PROGRAMA DE FORMACIÓN EN BENESTAR

Obradoiro de Mindfulness e autocoidado claves para uha conciencia plena

Técnicas para descubrir a conciencia plena ou atención plena dunha mesma; a actitude de prestar atención aos acontecementos da vida de forma especial.

Promover o autoconocemento e tomando conciencia da nosa mente e corpo; adquirir ferramentas para unha adecuada educación e xestión emocional.

3. PROGRAMA DE FORMACIÓN PARTICIPATIVA

Accións formativas sobre Saúde Mental

Traballaremos sobre o estigma en saúde mental; prevención do suicidio; o trastorno esquizoafectivo; a esquizofrenia; a depresión e a saúde mental.

Accións formativas sobre Igualdade de Xénero

Un dos obxectivos prioritarios do Observatorio Galego de Acción Voluntaria. Empregando ferramenta como as artes escénicas, a lectura de contos e diversas dinámicas, desenvolveranse dous obradoiros:

- ***Obradoiro de Igualdade de Oportunidades entre as persoas.***
- ***Obradoiro de Coeducación Integral.***

4. PROGRAMAS DE ANIMACIÓN SOCIOCULTURAL E TEMPO LIBRE. FORMACIÓN

BAIXO AS NORMAS DO DECRETO 50/2000.

Curso de Monitorado de Actividades de Tempo Libre

A base para o dinamismo da sociedade e a intervención entre persoas é ser monitor/a de actividades de tempo libre. Con este título se poden desenvolver innumerables proxectos de voluntariado, ademais de ser o único acceso posible para ser director/a de actividades de tempo libre e, nun nivel superior, director/a de campos de traballo. Tamén aporta as habilidades, capacidades e técnicas necesarias para poder desenvolver o traballo con persoas e/ou coa contorna.

Valorarás a posibilidade de opción de curso de segundo grado (Curso de Dirección de actividades de Tempo Libre ou Dirección de Campos de traballo)

Esta formación ten un importante contido sobre asociacionismo e formas de voluntariado para a educación no tempo libre, por iso cremos que é un curso de especialización necesario para que segan medrando as iniciativas de interese social, ambiental e educativo, principalmente.

“TRANSFORMANDO: SENTIRES DO VOLUNTARIADO”

- Impulsar a participación e o dinamismo da sociedade a través do voluntariado.
- Promover o voluntariado social nas persoas con trastornos mentais para fomentar a súa iniciativa e a súa autonomía persoal.
- Promover o voluntariado ambiental dentro da sociedade para acadar melloras nos comportamentos das persoas no medio natural e co noso planeta.

Coa fin de dar a coñecer o voluntariado como elemento de cambio social e para a consecución, levaranse a cabo o fomento das seguintes contidos e actividades:

ACTIVIDADES VOLUNTARIADO/SESIÓNS VOLUNTARIADO

a. Actividades de Hortas Escolares.

A horta escolar ecolóxica é un recurso educativo cada vez máis demanandado no ámbito académico en Galicia, debemos entendela como un espazo dentro do centro educativo onde se van adordar unha serie de contados encamiñados a desenvolver as capacidades do alumnado. O gran número de recursos didácticos permiten o traballo ao aire libre e ver como crecen as plantas coa nosa implicación, son razón máis que suficientes para incorporar unha horta escolar de forma cooperativa e de voluntariado en contacto coa terra e os seus procesos.

VOLUNTARIADO NO CAMIÑO DE SANTIAGO

Queremos continuar debido a boa experiencia de convivencia e superación obtida nos anteriores Camiños de Santiago (2019-2021-2022), cun grupo de persoas voluntarias, creando momentos importantes e intensos para ca unha delas.

Parécenos de suma importancia darlle continuidade e percorrer xuntos un novo camino. Este o realizaremos de **fins de semana**, e nesta ocasión faremos o Camiño de **Santiago Padre Sarmiento** que vai dende Pontevedra ata Santiago (178km) en oito etapas que se realizarán durante os sábados.

PARTICIPACIÓN SOCIAL NAS ANDAINAS POLA CONTORNA

Nestes tempos, os momentos de lecer ao aire libre, cobran aínda maior importancia. Plantéxanse andainas de **participación social** para coñecer, desfrutar, convivir, relaxarse e conectar co ambiente natural pola contorna da cidade de Vigo.

VOLUNTARIADO NA CONSERVACIÓN DE ESPAZOS NATURAIS

Estas actividades pretendemos facelas con continuidade no tempo, para que acaben sendo un hábito do voluntariado e cause un impacto positivo no medio natural. Na conservación de espazos naturais, teremos dúas liñas a que adicar:

- a. **Limpeza de lixo de espazos naturais**, como areas de praias, ríos e/ou sendeiros.
- b. **Reforestación de frondosas**, colaborando coas Comunidades de Montes do Concello de Vigo.

RADIO: "A VOZ DO VOLUNTARIADO"

A radio é un método innovador de aprendizaxe, de comunicación e de participación, para dar voz ás persoas que teñan vontade de expresarse. Traballarase en formato “podcast” e empregarase como un espazo de **reflexión** e **sensibilización** para abordar diferentes temáticas adaptadas ao momento como a importancia do voluntariado, a implicación na cidadanía, a conciencia medioambiental, as boas prácticas en saúde mental, a integración social, entre outras. As participantes converteranse en suxeitos activos onde, ademais de crear contido a través das TIC (tecnoloxías da información e a comunicación), reforzarán coñecementos en diversas materias e fomentarán o seu pensamento crítico.

Nestas actividades trátase de “conectar” ás persoas voluntarias con outras persoas co fin de establecer conversas. Nos inicios, estarán dirixidas, propoñendo temas ou actividades concretas e, pouco a pouco, serán máis libres e espontáneas. Grazas a esta acción de voluntariado, favorécese o intercambio de sentires, afástase ao illamento, diminúen os niveis de estrés e técese lazos entre a comunidade.

PARTICIPACIÓN SOCIAL E COLABORACIÓNS CON ENTIDADES E INSTITUCIÓNS

O **traballo en rede** é unha das prioridades deste proxecto. Traballar en rede enriquece tanto aos axentes que interveñen como á propia *Escola*. Realizaranse diversas actuacións de voluntariado con entidades e institucións dentro do ámbito territorial galego como por exemplo os servizos sociais do Concello de Vigo.

FOMENTO DE PROXECCIÓNS AUDIOVISUAIS DE TEMÁTICA SOCIAL E AMBIENTAL

Proporcionar un espazo e tempo para o **diálogo** e a **reflexión**, mediante a proxección de audiovisuais de temática tanto social como ambiental, intercambiar opinións entre o grupo e ir aprendendo do que vemos, do que oímos e do que sentimos.

OBRADOIROS EDUCATIVOS MEDIOAMBIENTAIS

Organizaremos unha serie de obradoiros educativos relacionados co medioambiente para dotar de ferramentas aos voluntarios e voluntarias, na súa labor de voluntariado.

- a. **Obradoiros educativos ambientais de análise do chan da horta.**
Aprender a facer unha análise de terra, mediante o PH polo método da Col lombarda, a textura do chan e a materia orgánica para axudarnos a coñecer o terreo.
- b. **Obradoiros educativos ambientais de extracción da clorofila por cromatografías, separación dos pigmentos das plantas verdes.**
Aprender a facer extraccións dos pigmentos para entender a función principal das plantas.

- c. **Roteiros de recoñecemento de flora da contorna.** Mediante eles aprenderemos a observar, identificar e sensibilizar sobre o noso patrimonio natural.

XARUMA

Temporalización das Actividades PROXECTO “TRANSFORMANDO: SENTIRES DO VOLUNTARIADO

MES/CONTIDO	ACTIVIDADE	ACIVRO			PRÍMULA			XARXA			CROCUS		
		XILBARBEIRA											
		XAN	FEB	MAR	ABR	MAI	XUÑ	XUL	AGO	SET	OUT	NOV	DEC
ACTIVIDADES VOLUNTARIADO/ SESIÓNS VOLUNTARIADO	Hortas Escolares	X	X	X	X	X	X				X	X	X
VOLUNTARIADO NO CAMIÑO DE SANTIAGO	Camiño de fin de semana					X	X	X	X	X	X		
PARTICIPACIÓN SOCIAL NAS ANDAINAS POLA CONTORNA	Andainas	X	X	X	X						X	X	X
VOLUNTARIADO NA CONSERVACIÓN DE ESPAZOS NATURAIS	Limpeza de lixo de espazos naturais e reforestación de frondosas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
RADIO	“Cóntame unha cousa”		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
PARTICIPACIÓN SOCIAL CON ENTIDADES E INSTITUCIÓNS	Colaboracións	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
FOMENTO DE PROXECCIÓNS AUDIOVISUAIS	Proxeccións audiovisuais sociais e medioambientais			X		X	X			X		X	X
OBRADOIROS EDUCATIVOS MEDIOAMBIENTAIS	Análise de chan da horta			X				X				X	
	Extracción da clorofila por cromatografía				X			X			X		
	Roteiro de recoñecemento da flora.		X	X		X		X				X	X

PROXECTO “FORMANDO: SABERES DO VOLUNTARIADO”

FORMACIÓN	PROGRAMA/ACCIÓN		ACIVRO		PRÍMULA			XARXA			CROCUS		
			XILBARBEIRA										
			XAN	FEB	MAR	ABR	MAI	XUÑ	XUL	AGO	SET	OUT	NOV
<i>FORMACIÓN BÁSICA</i>	Curso en liña e/ou presencial de Voluntariado		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>FORMACIÓN ESPECIALIZADA</i>	Programa de Formación Medioambiental	Curso de Agricultura Ecolóxica			X							X	X
		Obradoiro de Conservas Naturais				X					X		
		Curso de Monitor/a Horta Escolar									X	X	
		Obradoiro de elaboración de xabóns e cosmética natural			X								X
		Obradoiro de Botica natural						X				X	
		Obradoiro de destilación de plantas									X		
	Programas de Formación Participativa	Accións formativas Saúde Mental					X		X				
		A.F. sobre Igualdade Xénero									X	X	

	Programa de Formación en Benestar	Obradoiro Mindfulness	X	X	X	X	X				X	X	X	X
	Programa de Animación Sociocultural e Tempo Libre	Monitorado de Actividades de Tempo Libre	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

XARUMA